પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુક

ધોરણ 8

વિદ્યાર્થીનું નામ _____ રોલ નંબર _____

શાળાનું નામ _____ વર્ગ _____

મારા વિશે વધુ જાણો...

માતાનું નામ: _____

પિતાનું નામ: _____

શાળામાં અભ્યાસ કરતાં ભાઈ/બહેનનાં નામ અને ધોરણ:

_____

_____

_____

મારી જન્મ તારીખ : _____

બેંક ખાતા નંબર : _____

બેંકનું નામ : _____ IFSC કોડ _____

વજન : _____ ઊંચાઈ : _____

બ્લડ ગ્રૂપ : _____ BMI : _____

મારો શોખ : _____

મારો પ્રિય રંગ : _____

મારી પ્રિય રમત : _____ રાષ્ટ્રીય રમત : _____

મારું પ્રિય પક્ષી : _____ રાષ્ટ્રીય પક્ષી : _____

મારું પ્રિય પ્રાણી : _____ રાષ્ટ્રીય પ્રાણી : _____

મારું પ્રવાસનું પ્રિય સ્થળ : _____

મારા પિતાનો વ્યવસાય : _____

મારી માતાનો વ્યવસાય : _____

મારા મિત્રોનાં નામ : _____

_____

_____

વાલીની સહી શિક્ષકની સહી

*(વિદ્યાર્થીએ વાલી તથા શિક્ષકની મદદથી નોંધ કરવી.)

પ્રેરણા

ડૉ. રતનકંવર એચ. ગઢવીચારણ (IAS)

સ્ટેટ પ્રૉજેક્ટ ડાયરેક્ટર, સમગ્ર શિક્ષા

માર્ગદર્શન

પ્રકાશ ત્રિવેદી

નિયામક, જી.સી.ઈ.આર.ટી.

ગાંધીનગર

એસ. જે. ડુમરાળિયા

સચિવ, જી.સી.ઈ.આર.ટી.

ગાંધીનગર

ડૉ. એમ. એમ. પટેલ (GAS)

એ.એસ.પી.ડી., સમગ્ર શિક્ષા

ગાંધીનગર

મહેશ મહેતા

સચિવ, સમગ્ર શિક્ષા

ગાંધીનગર

સંકલન

ધર્મેશ રામાનુજ

અતુલભાઈ પંચાલ

રીઝવાનાબેન મિરઝા

ડૉ. ભાર્ગવ ઠક્કર

સુચિતકુમાર પ્રજાપતિ

હેમલબેન પંડ્યા

અનિલકુમાર ઉપાધ્યાય

સંજયભાઈ ચૌધરી

નિરવ મિસ્ત્રી

લેખક-સંપાદન

અંકુરભાઈ દેસાઈ

ખોડીદાસ મોહનભાઈ શિયાળ

દિપકભાઈ રાજ્યગુરુ

રૂપલ સુનિલભાઈ ધ્રુવા

કૃપાબેન આર. નાકર

હિમાંશુ મહેતા

કંદર્પભાઈ જોશી

પુનમબેન જોષી

આશિષ રામાણી

મીરાબેન ડોડીયા

નરેશભાઈ કે. કુંભાર

નિલમબેન પટેલ

બ્રિજેશભાઈ પાંચાણી

બાબુભાઈ પટેલ

અર્ચનાબેન દવે

અંકલેશ ચંદુલાલ કોરડે

અનામિકાબેન ત્રિવેદી

સંજયભાઈ બી. વાળોદરા

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુક આમુખ

રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-2020 અનુસાર બાળકની શીખવાની પ્રક્રિયા માત્ર વર્ગોમાં જ થાય તેવું નથી, આસપાસના પર્યાવરણ, મિત્રો, સગાંવહાલાં, ઘર, પડોશ અને અન્ય સ્રોતમાંથી પણ શીખવાનું બનતું હોય છે. બાળકોની શીખવાની શરૂઆત પ્રશ્નો જિજ્ઞાસા અને કુતૂહલતાથી થતી હોય છે. બાળકો પોતાના મનમાં ઉદ્‌ભવતી સમસ્યાઓનું સમાધાન આસપાસના પર્યાવરણમાંથી જાતે કરતાં હોય છે. એટલે તેઓ રમતાં-રમતાં, ગીતો ગાતાં, ચિત્રો દોરતાં, તોફાન મસ્તી કરતાં પણ સતત શીખવાની દિશામાં જ કામ કરી રહ્યાં હોય છે. આ બધી સમસ્યા ઉકેલની બાબતો તરફ બાળકો જતાં હોય ત્યારે તેમની જાણ બહાર પણ ચોક્કસ એક સોપાનની પ્રક્રિયામાંથી પસાર થતાં હોય છે.

આવી જ બાબતને ધ્યાને લઈ રાજ્યની શાળામાં અભ્યાસ કરતાં બાળકોમાં પોતાના શીખવાના ભાગરૂપ અભ્યાસક્રમની અગત્યની બાબતો, તેના સાથે સંકળાયેલા વિશેષ જ્ઞાન અને સ્થાનિકતાને ધ્યાને લઈ આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે. આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકથી બાળકોમાં શીખવાની નવી નવી બાબતોમાં જિજ્ઞાસાનું નિર્માણ, પ્રૉજેક્ટ બાદ શીખેલી બાબતોથી જ્ઞાનમાં વધારો, શીખેલી બાબતોથી જે જ્ઞાન મળ્યું હશે તેનાથી આજીવન કશુંક બોધરૂપ પ્રાપ્ત થવાથી ક્રિયામાં પરિવર્તન, શીખવાનાં વિવિધ રસ્તાઓની ઓળખ થવાથી કૌશલ્ય વિકાસ તથા સશક્તિકરણ નિર્માણ અને શીખવા માટે અન્યની મદદ કે સહભાગીતા મેળવવાનો પ્રયાસ કરી ટીમવર્ક તરફ જઈ શકશે.

વર્ગશિક્ષણમાં પ્રાપ્ત કરેલ જ્ઞાનની સીમાઓ આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકના માધ્યમથી વિસ્તરીને સ્વપ્રયત્ને તેમજ સહપાઠી શિક્ષણ અને શિક્ષકશ્રીના માર્ગદર્શનથી જ્ઞાન પ્રાપ્તિની દિશામાં પગરણ માંડશે. પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકમાં ચાર પ્રકારનાં સ્વરૂપોને સમાવવાનો પ્રયાસ કરેલો છે. અભ્યાસક્રમ સંબંધી અધ્યયન નિષ્પત્તિ આધારિત, વિશેષ સંદર્ભ આધારિત, સ્થાનિક બાબતો આધારિત અને મુક્ત કે સ્વતંત્ર અભિગમ આધારિત. આ ચાર પ્રકારના પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિના આયામોથી શિક્ષક અને બાળકોની શીખવા-શીખવવાની વર્ગપ્રક્રિયા વધુ બળવત્તર બનશે તે અપેક્ષા છે. આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકનાં વિષયો અને ક્ષેત્રો બાળકોના પાઠ્યપુસ્તકો સાથે અનુબંધિત છે પરંતુ તે કરવા માટેનો ભાર બાળકો પર ન આવે તેની કાળજી શિક્ષક પક્ષે લેવાની

છે. પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કાર્ય દરમ્યાન બાળકો શિક્ષક, શાળાનાં સંસાધનો, મિત્રો, વાલી, પોતાના સ્થાનિક સ્રોત અને અન્ય સહયોગીઓની મદદ લે માટેનું માર્ગદર્શન પણ આપવું જોઈએ. આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કાર્યમાં ઘર પરિવાર પણ એટલો જ રસ દાખવે તે પણ ઇચ્છનીય છે.

જાતે શીખવાની પ્રક્રિયામાં સહભાગી આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકનો અભિગમ રાજ્યની શાળાઓમાં પ્રથમવાર મૂકી રહ્યા હોઈ આપના તરફથી અનુભવોના આધારે સૂચનો કે પ્રતિભાવો પ્રાપ્ત થશે તે પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુકને વધુ ઉત્તમ બનાવવા માટે મદદરૂપ બનશે. રાજ્યના શિક્ષણની ગુણવત્તા અને બાળકોની Self learning અંગે વધુ અસરકારક બનવા માટે આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુક નિમિત્ત બને તે માટે શુભકામનાઓ.

ડૉ. રતનકંવર એચ. ગઢવીચારણ (IAS)
સ્ટેટ પ્રૉજેક્ટ ડાયરેકટર
સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર
ગુજરાત રાજ્ય

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુક શિક્ષક-વાલી માટે સંદેશ...

પ્રિય શિક્ષક ભાઈ બહેનો અને વાલીઓ

નમસ્કાર.

શિક્ષણ એ જ્ઞાન, કૌશલ્ય, માન્યતાઓ અને જીવનઘડતર માટેની સંપાદનની પ્રક્રિયા છે. બાળકની શિક્ષણ મેળવવાની શરૂઆત પોતાના પરિવારમાંથી થાય છે. પછી બાળક પોતાના આસપાસના વાતાવરણ અને શાળામાંથી શીખવાના અનુભવો એકત્રિત કરી જાતે શીખવાનો પ્રયાસ કરે છે. જાતે શીખવાની પ્રક્રિયા બાળકને અવલોકન, સમજવા અને અનુભૂતિ કરવાનું, શિષ્ટતાથી કાર્ય કરવાનું, સર્જનાત્મક બનવાનું શીખવે છે. બાળકોમાં રહેલી સર્જનાત્મકતાને પોષવા માટે, ખીલવવા માટે રાજ્યની શાળાઓમાં અભ્યાસ કરી રહેલા બાળકો માટે આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિપોથી બુકનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે.

સામાન્ય રીતે શીખેલી બાબતોને માત્ર સાંભળેલ હોય તો આગળ જતાં ભૂલી જવાનો ડર રહે છે, જોવાથી લાંબો સમય યાદ રહે છે પરંતુ જો જાતે કરેલ હોય તો જીવનપર્યંત યાદ રહે છે. પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુકનો મુખ્ય હાર્દ એ જ છે કે બાળકો શીખવાની પ્રક્રિયા જાતે કરે અને આજીવન પોતાના જ્ઞાનમાં વધારો કરે. અહીં અભ્યાસક્રમ અનુબંધિત અધ્યયન નિષ્પત્તિઓના, જે તે ધોરણ, વિષય અને વયની રુચિ અને જરૂરિયાત મુજબના, સ્થાનિકતાને સમાવતા અને મુક્ત કે સ્વતંત્ર પ્રકારના પ્રૉજેક્ટ આપીને બાળકોને જાતે શીખવાની બહુ મોટી તક ઊભી કરી રહ્યા છીએ.

આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુક વર્ગ શિક્ષણ સાથે સમયાંતરે સતત ચાલતી પ્રક્રિયા રહેશે. પ્રારંભિક શિક્ષણનાં પ્રથમ ડગલાંથી બાળકો જાતે પ્રાયોગિક ક્રિયા કરી શીખવાનો પ્રારંભ કરે તે આશયથી નિર્માણ થયેલી આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકના ઉપયોગ પહેલાં અહીં આપેલ કેટલીક બાબતો આપણે સમજવી જરૂરી છે.

- અહીં આપેલ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિમાં વિવિધ પ્રકારે પ્રૉજેક્ટ્સ-પ્રવૃત્તિ આપવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. અવલોકન, સર્વેક્ષણ, વાંચન, મુલાકાત, પ્રવૃત્તિલક્ષી, અનુભવયુક્ત અને રિસોર્સ આધારિત પ્રૉજેક્ટનો સમાવેશ થયેલો છે. કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ કરીને તેનો અનુભવ માત્ર લખવાનો છે જ્યારે કેટલીક પ્રવૃત્તિઓ કરી તેની આધારભૂત માહિતી લખવાની, દોરવાની કે ચિત્ર દ્વારા ચિપકાવવાની પણ છે.

- આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુક વર્ગશિક્ષણને વધુ બળવત્તર બનાવવા માટે છે, નહિ કે વધારાના અભ્યાસની સામગ્રી. એટલે બાળકોમાં આ બુકનો ઉપયોગ વધુ રસપૂર્વક પરંતુ ભાર વિહીન રીતે થાય તેની કાળજી લઈશું. ટૂંકમાં વર્ગશિક્ષણને સહાયક છે તેવું થવું જોઈએ.
- અહીં આપેલા પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૈકી શરૂઆતનાં અભ્યાસક્રમ આધારિત અને અધ્યયન નિષ્પત્તિ અનુબંધિત હશે. જેથી આ પ્રકારનાં પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કર્યા બાદ બાળકોને એ સમજ સતત આપવી જરૂરી છે કે તેઓ જે માહિતી એકત્રિત કરી રહ્યા છે તે પણ ભણવાનો જ ભાગ છે. ભવિષ્યમાં તેઓના વિકાસ સંદર્ભે ઉપકારક રહેશે તે પણ જણાવવું રહ્યું.
- આ બુકના પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કરવા માટે બાળકોને ઓછામાં ઓછું એક સપ્તાહ અને વધુમાં વધુ એકાદ માસ જેટલો સમય આપવો જરૂરી છે. કેટલીક સંકલનની પ્રવૃત્તિઓ પૂરા વર્ષ દરમ્યાન ચાલે તેવા પ્રકારની પણ આપવાનો પ્રયાસ કરાયો છે.
- આપેલા પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનાં શીર્ષક સાથે તેમાં શું કરવાનું છે તેની પ્રારંભિક માહિતી આપવામાં આવેલી છે જેનાથી શિક્ષકોને માર્ગદર્શનમાં અને બાળકોને પ્રવૃત્તિ માટેની દિશા મળી રહે.
- જે તે પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિમાં બાળકોએ શું કરવાનું છે તે શિક્ષક દ્વારા સ્પષ્ટતા કરવાની છે પરંતુ કઈ રીતે? ક્યાંથી? કેવી રીતે કરવાનું છે? તે બાળકો દ્વારા કરવામાં આવે તે મહત્ત્વનું છે. આ સ્વતંત્રતા જ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુકનો હાર્દ છે કે દરેકે જાતે શીખવા માટે મથામણ કરવાની છે અને માહિતીના આધારે અનુભવ સાથે ચોક્કસ તારણ પર જવાનું છે.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુકમાં આપેલા સોપાનો માત્ર સૂચક છે કે બાળકોએ કઈ રીતે આગળ વધવું. પરંતુ કોઈને પોતાની રીતે પણ માહિતી મેળવવી કે પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કાર્ય કરવું હોય તેની પણ સ્વતંત્રતા અપાયેલ છે.
- કેટલાંક પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમ્યાન બાળકો મૉડેલ, રમકડું, સાધન-સામગ્રી નિર્માણ કરશે. આ બધી અલગથી નિર્માણ થતી બાબતોનું નિદર્શન અને પ્રદર્શન પણ થાય તેની કાળજી લેવાની રહેશે.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકમાં માહિતી સાથે આપેલ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ સિવાય શિક્ષકે પોતાના વર્ગના બાળકોની રૂચિ, વય, વિષય, ક્ષમતા, સ્થાનિકતા અને અન્ય બાબતોને ધ્યાને લઈ કરવા માટેના પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ માટે પણ સ્વતંત્ર પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિની જગ્યા આપવામાં આવેલ છે.

- આપેલા દરેક પ્રૉજેક્ટ્સ-પ્રવૃત્તિમાં વિદ્યાર્થીઓ શીખવા માટે જાતે જ ઉત્તમ અવલોકન, પરીક્ષણ, પૃથક્કરણ અને નિરીક્ષણ કરે તે માટેની સમૂહમાં સૂચના અને દૃષ્ટાંતો પુરા પાડવા.
- આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિમાં વિદ્યાર્થીઓ સહેલાઈથી માહિતી શોધી લાવે કે સમાન માહિતી એકત્રિત કરે તો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિની ગરિમા રહેતી નથી અને વિદ્યાર્થીઓની રૂચિ પણ ઓછી થઇ જાય છે તેથી દરેક પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કંઈક નવીન બાબત શીખવે છે તેવો હેતુ વિદ્યાર્થીઓને સમજાવવો જરૂરી છે.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુકમાં અનુભવ સાથે માહિતી એકત્ર કરવા માટે કેટલાક મૂળભૂત સોપાનો આપેલા છે જેથી વિદ્યાર્થીઓને ક્રમશઃ કઈ રીતે આગળ વધવું તેનું માર્ગદર્શન મળી રહે. આ સોપાનો દ્વારા વિદ્યાર્થીઓ જાતે શોધખોળ કરીને મૂળભૂત જ્ઞાનના આયામો સુધી પહોંચી શકે તેવો પ્રયાસ કરાયો છે.
- શિક્ષક દ્વારા વિદ્યાર્થીના પ્રૉજેક્ટનું કાર્ય પૂર્ણ થયા બાદ વર્ગમાં દરેકને પોતાના પ્રૉજેક્ટની માહિતી આપવા માટે પૂરતો સમય આપવો જરૂરી છે, જેથી દરેકની વાતમાં કોઈ અલગ બાબત હોય તે નવાચારની જાણ થાય.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમિયાન માતાપિતા, શાળા-વર્ગ પુસ્તકાલય, સોશીયલ મીડિયા, મોબાઈલ-ઈન્ટરનેટ જેવી બાબતો મુખ્ય ભૂમિકા ભજવતા હોવાથી તેની મદદ માટે પૂરતું માર્ગદર્શન પૂરું પાડવું.
- કેટલાંક પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમિયાન વિદ્યાર્થીઓને ગામના સ્થાનિક કારખાના, સંસ્થા, દુકાન, સ્થળોની મુલાકાત લેવાનું બનશે જેથી શિક્ષક દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને મુલાકાત દરમ્યાન ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો અને નિયમો કે સૂચનાઓની સમજ આપવામાં આવે તે જરૂરી છે.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમિયાન નિર્માણ થયેલ મોડેલ્સ કે સાધન-સામગ્રી વર્ગ અને શાળાના પરિસરમાં દરેકને જોવા મળે તેવું આયોજન કરવું જોઈએ.
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિના કાર્ય બદલ વિદ્યાર્થીઓને વધુમાં વધુ પ્રોત્સાહન મળી રહે તે માટે વિશેષ પ્રયાસો થવા જરૂરી.
- અગાઉ કહ્યું તેમ આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ ભણવાના ભાગરૂપ છે પરંતુ તેનો ભાર ન દેખાય તે રીતે પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ કરાવવી વિદ્યાર્થીઓમાં રસ, ઉત્સુકતા અને રૂચિ ઉત્પન્ન થાય તેવું કરવું જોઈએ.

- કેટલાક પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ માટે વિદ્યાર્થીઓના નાના-નાના સમૂહ બનવવાના થશે પરંતુ અહી તે બાબત પર ખાસ ધ્યાન આપવું જોઈએ કે દરેક વિદ્યાર્થીનાં અનુભવો અલગ-અલગ હોય અને કોઈ એકસમાન એકબીજાની કૉપી ન કરે.
- **ટૂંકમાં આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિબુક દ્વારા રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ-2020 અનુસાર વિદ્યાર્થીઓને અભ્યાસક્રમના માધ્યમે સર્જનાત્મકતા મળી રહે અને તે સાથે જૂથ ભાવના, વિચારોનું આદાન-પ્રદાન, સમસ્યા નિવારણ માટેની જાગૃતિ, સમુદાય માટે ઉપયોગિતા, લોકસંપર્ક, શીખવા માટેની પહેલવૃત્તિ, વાસ્તવિક જીવનની પરિસ્થિતિનો અનુભવ, મૌલિક સર્જન, ઉત્તરદાયિત્વ, સહભાગિતા, માહિતી માટેનું આયોજન, પ્રત્યાયન, તર્ક-કલ્પના-નવાચારનું સ્થાપન, સંદર્ભ સ્રોતનો ઉપયોગ અને જાતે શીખવા માટેની તકો પ્રાપ્ત થાય તે માટેના પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે તેને ધ્યાને લઈ ઉપયોગ થાય તે અપેક્ષિત છે.**

બહુહેતુક બાબતોને આવરી લઈને પ્રથમવાર નિર્માણ થયેલી આ પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુકનાં ઉપયોગ દ્વારા સંશોધનાત્મક પ્રવૃત્તિનો વિકાસ થાય તે માટે શુભેચ્છાઓ.

(મહેશ મહેતા)
સચિવ
સમગ્ર શિક્ષા, ગુજરાત રાજ્ય

અનુક્રમણિકા

ક્રમ	પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ	પાના નંબર
1.	ભૌમિતિક આકારોનો પરિચય મેળવીએ	10
2.	My Story Drama	13
3.	એકમાં અનેક	14
4.	મારી વાર્તા	16
5.	પ્રાર્થના	18
6.	My Vocabulary	20
7.	સોલારઘર	22
8.	મારું ગીત	24
9.	માહિતીને વધુ રસપ્રદ બનાવીએ	26
10.	મારા જેવું કોણ ?	28
11.	સમાચાર	30
12.	મારી વાર્તા	32
13.	સુવિચારો	34
14.	મારું પુસ્તક	36
15.	મારો શબ્દકોશ	38
16.	મારું ગીત	40
17.	મારું પ્રિય સ્થળ	42
18.	My Report	44
19.	રાષ્ટ્રપિતા	46
20.	મારું પુસ્તક	48
21.	જશ્ન	50
22.	જાહેરાત	52
23.	સલામતી સંકેત	54
24.	અંગદાન	56
25.	અંધશ્રદ્ધા નિવારણ	58
26.	મારા સમાચાર	60
27.	मम ग्रामः	62
28.	વેશભૂષા	64
29.	સેવાભાવ	66
30.	મારો મિત્ર	68
31.	સ્થાનિક સર્જન	70
32.	વ્યસનમુક્તિ	72
33.	સ્વદેશી	74
34.		76
35.		78
36.		80
37.		82
38.		84
39.		86

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનાં સંભવિત સોપાનોની સમજ

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ નંબર : .....

અહીં પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમ્યાન વિદ્યાર્થીએ કરવાની બાબતોની સમજ આપવામાં આવશે. પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ દરમિયાન અને બાદમાં શું-શું કરી શકાય? પ્રૉજેક્ટની થીમનું વિષયવસ્તુ અને તેમાં કઈ-કઈ બાબતોની કાળજી લેવાની તેની પણ વાત મૂકાશે. દરેક પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ સમજની વાત મૂકવામાં આવશે.

- પ્રૉજેક્ટનું નામ : _____
- વિષય : _____
- કયા એકમ સાથે અનુબંધ : _____

  (જો પ્રૉજેક્ટ કોઈ એકમ સાથે સુસંગત હશે તો તેની વિગત હશે)
- પ્રૉજેક્ટ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો :

  _____

  (અહીં પ્રૉજેક્ટ શરૂ કર્યા તારીખ અને પ્રૉજેક્ટ પૂર્ણ કર્યા તારીખ હશે)
- પ્રૉજેક્ટ સંદર્ભ સ્રોત : (અહીં પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી, સહાયક બાબતો જેવી કે પાઠ્યપુસ્તકો, શાળા-વર્ગ પુસ્તકાલય, મોબાઈલ, વર્તમાનપત્રો, સામયિકો, ટીવી, રેડિયોની વિગત હશે)
- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ (અહીં પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શિક્ષક, મિત્રો, માતા-પિતા, સગાંવહાલાં, પડોશી, વ્યવસાયકારો, સંસ્થાના વડાઓ-જેની મદદ લીધી હશે તેના નામ હશે)
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું?

  (અહીં પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન જે-જે તબક્કાવાર પ્રક્રિયા થઈ હશે તેની વિગતો હશે)
- પ્રૉજેક્ટ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું પ્રાપ્ત થયું?

  (અહીં પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું જાણવા મળ્યું? શી માહિતી મળી તેની વિગતો હશે
- માહિતી લેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની પણ જગ્યા આપેલ છે.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

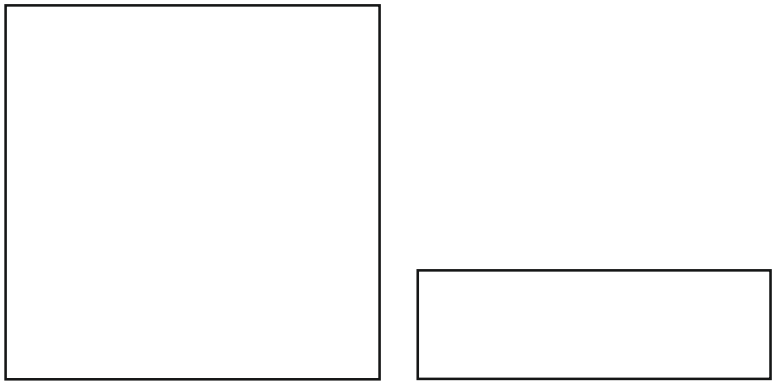
વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ-1
ભૌમિતિક આકારોનો પરિચય મેળવીએ

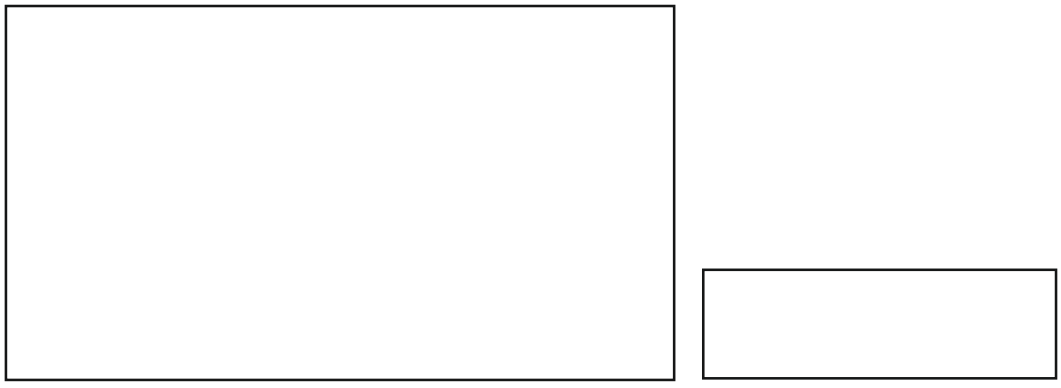
આપણે ગણિતમાં વિવિધ ભૌમિતિક આકારોનો અભ્યાસ કરીએ છીએ. જેમાં ચોરસ, લંબચોરસ, ત્રિકોણ, નળાકાર, શંકુ, ગોળ, અર્ધગોળ, સમઘન, લંબઘન, વર્તુળ વગેરે જેવા આકારો વિશે શીખી ગયાં છીએ. જેને કોઈપણ કાગળમાંથી તેના જેવા આકારે કાપી શકાય છે.

⇨ અહીં તમને વિવિધ આકારોની આકૃતિઓ આપેલી છે. જેમાં તમારે અલગ કલરનો કાગળ અથવા સફેદ કાગળને આકૃતિ મુજબ કાપી ગુંદરથી ચોંટાડી તેમાં કલર પૂરો અને તે આકૃતિના નામ લખો.

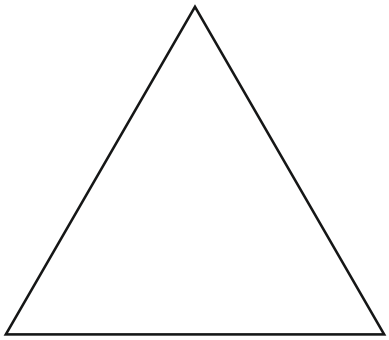
(1)

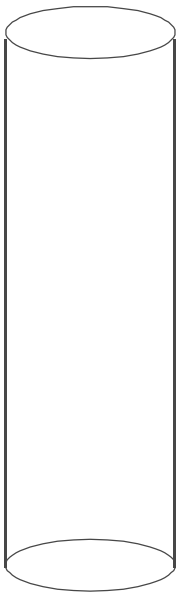
(2)

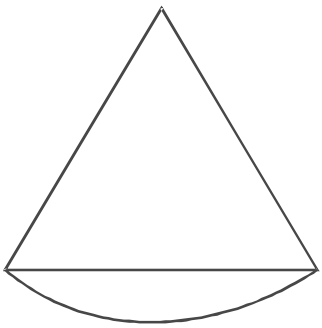
(3)

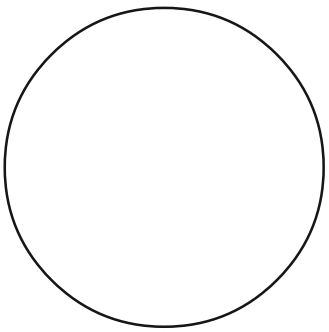
(4)

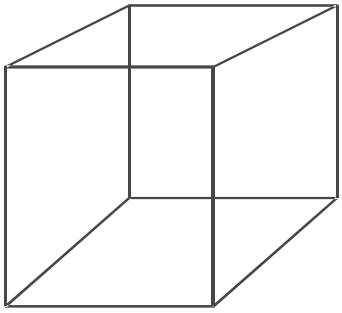
(5)

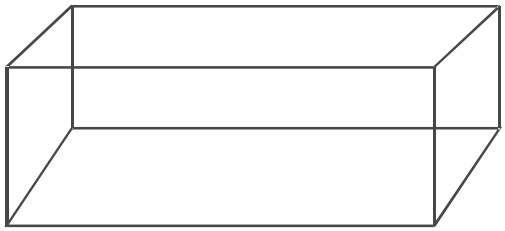
(6)

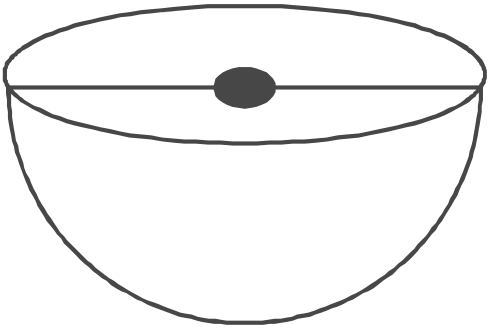
(7)

(8)

(9)

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ-2
My Story Drama

તમે શાળા, વર્ગ, ગામના પુસ્તકાલયમાં અને વિવિધ મૅગેઝિન, વર્તમાનપત્રો અને પુસ્તકોમાં વિવિધ વાર્તાઓ વાંચતાં હશો. આવી વાર્તાઓ ગુજરાતી, હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં હોય છે તે પણ તમે જાણો જ છો. અહીં તમારે કોઈ એક અંગ્રેજી વાર્તા પસંદ કરી વાંચી સમજવાનો પ્રયત્ન કરવાનો છે. આવી કોઈ એક વાર્તામાં બનતી ઘટના, પાત્રોનાં નામ અને તેના વચ્ચે થતો સંવાદ જાણો. તમે પસંદ કરેલ વાર્તાને જો નાટક તરીકે ભજવી શકાય તેવું થતું હોય તો તમે નક્કી કરો કે આ વાર્તાના નાટકમાં કેટલાં પાત્રોની જરૂરિયાત રહેશે અને તેમાં તમારા કયા-કયા મિત્રો ભાગ લઈ શકે ? તેમનાં નામ જે તે પાત્ર સામે લખો. આ લખેલ નામ મુજબ પ્રાર્થનાસભામાં વાર્તાનું નાટક ભજવો.

પસંદ કરેલ વાર્તાનું નામ : _____

વાર્તામાં આવતાં પાત્રોનાં નામ	પાત્ર ભજવતા મિત્રનું નામ

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 3
એકમાં અનેક

તમે ગુજરાતી ભાષામાં ઘણી વાર એવા શબ્દો સાંભળ્યા હશે, જેમાં સાંભળવામાં સરખો લાગતો એક જ શબ્દનો અલગ-અલગ અર્થ થતો હોય. દા.ત. અહીં કોષ્ટકમાં સીટી અને સિટી બંને શબ્દોનું ઉદાહરણ આપેલ છે જે બોલવામાં સરખા પરંતુ તેનો અર્થ અલગ થાય છે. આ જ રીતે પુર (શહેર) અને પૂર (પાણીનું જોસબંધ આવવું)ની જેમ ગૂણ-ગુણ... જેવા અનેક શબ્દો આપણે બોલતા હોઈએ છીએ. આવા પ્રકારના સાંભળવામાં સરખા પરંતુ લખવામાં થોડા અલગ હોય તેવા શબ્દોની યાદી બનાવવાની છે. અહીં તે ખાસ યાદ રાખશો કે આવા શબ્દોની જોડણી લખવામાં થોડો ફેરફાર હોય છે પરંતુ બોલવા-સાંભળવામાં એક સરખા જ લાગતા હોય છે. માત્રા કે એકાદ મૂળાક્ષર બદલાવાથી શબ્દનો અર્થ બદલાઈ જાય છે. શબ્દકોશ, જોડણીના જાણકાર મિત્રો, પુસ્તકાલયનાં પુસ્તકો અને વર્તમાનપત્રો કે પુસ્તકોમાં વિવિધ જગ્યાએ આપેલા આવા શબ્દોને શોધીને લખો. આવા શબ્દોથી વાક્યો પણ બનાવો.

શબ્દ	અર્થ
સીટી	સિસોટી

શબ્દ	અર્થ
સિટી	શહેર

શબ્દ	અર્થ

શબ્દ	અર્થ

- ઉપરોક્ત શબ્દો પૈકી અમુક શબ્દોના આધારે વાક્યો બનાવો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ : 4
મારી વાર્તા

આપના ગામમાં, ઘરમાં, આજુબાજુ પડોશમાં અને મિત્રો દ્વારા તમે બાળપણથી વાર્તાઓ સાંભળી જ હશે. આ પ્રકારની વાર્તાઓ હજી પણ માતાપિતા, દાદા-દાદીના મુખે કહેવાતી જ હશે. આવી સ્થાનિક વાર્તાઓ જે શાળાના પુસ્તકોમાં ન હોય અને સ્થાનિક બોલીમાં જે રીતે સાંભળી હોય તે આપને યાદ જ હશે. આવી તમે તમારા ઘરમાં કે ગામમાં સાંભળેલી વાર્તા નીચેના ભાગમાં લખો.

વાર્તાનું નામ : _____ કોની પાસેથી સાંભળી : _____

- વાર્તામાંથી શું શીખવા મળે છે?

- વાર્તાનું કોઈ એક ચિત્ર દોરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 5

प्रार्थना

તમે ઘર, ધર્મસ્થાન અને શાળામાં દૈનિક પ્રાર્થના કરતાં જ હશો. તમે મોબાઈલ, ટીવી કે અન્ય પુસ્તકોમાં પણ પ્રાર્થનાઓ સાંભળી, જોઈ કે વાંચી હશે. અહીં તમારે કોઈ એક હિન્દી ભાષાની પ્રાર્થના શોધી, વાંચી તેને લખવાની છે. આવી પ્રાર્થના શાળા પુસ્તકાલયનાં પુસ્તકોમાં, મૅગેઝિનમાં કે ફિલ્મોમાંથી પણ પસંદ કરી શકાય છે. તમે હિન્દીમાં લખેલી આવી પ્રાર્થના વર્ગ અને પ્રાર્થનાસભામાં રજૂ કરો. પ્રાર્થનાનો ભાવાર્થ પણ લખવા પ્રયત્ન કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 6
My Vocabulary

તમારી આસપાસ અનેક ચીજવસ્તુઓ તમે જોતાં હશો. તે ચીજવસ્તુઓની યાદી બનાવો અને તેનાં અંગ્રેજી નામ મેળવી નોંધ કરો. ઘરની 10 કે 15 ચીજવસ્તુઓ શાળા પરિસરની વસ્તુઓ, વૃક્ષ, ફળ, છોડ, સ્થળ વગેરેનાં અંગ્રેજી નામ (સ્પેલિંગ) લખી તેમના સ્ટીકર ચોંટાડો. મિત્રો, સાથે આ પ્રકારના અંગ્રેજી શબ્દો વ્યક્ત કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 7
સોલરઘર

તમારા ઘરમાં વીજળીથી વિવિધ ઉપકરણો ચાલતાં હશે. તમે સૌરઊર્જાથી પરિચિત હશો. તમારા ગામ/ફળિયામાં કેટલા ઘરે સૌરપેનલ લાગવેલ છે ? તે પૈકી કોઈ એક ઘરની મુલાકાત લો. સૌરઊર્જાના ફાયદા, તેની નિભાવણી, ફિટિંગખર્ચ, લાઇટબીલની બચત જેવી અનેક બાબતો ચર્ચા કરી નોંધ કરો. શાળામાં આ પ્રકારની સામગ્રી ઉપલબ્ધ હોય તો મિત્રો સાથે રહી સૌરઊર્જા સંચાલિત મૉડલ તૈયાર કરો. મૉડલની રીત ટૂંકમાં વર્ણવો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ : 8
મારું ગીત

આપના ગામમાં, ઘરમાં, આજુબાજુ, પડોશમાં તહેવારો, શુભ પ્રસંગોએ કે અન્ય ઉજવણીઓના સમયે તમે બાળપણથી લોકગીતો સાંભળ્યાં હશે. આ પ્રકારનાં લોકગીતો હજી પણ આપના માતાપિતા, દાદા-દાદી, સગાંવહાલાંના મુખે ગવાતાં જ હશે. આવાં સ્થાનિક લોકગીતો જે કોઈ પુસ્તકોમાં ન હોય પરંતુ માત્ર આપના ગામમાં સ્થાનિક રીતે જ ગવાતાં હશે. આવા લોકગીતો પૈકીનું કોઈ એક લોકગીત નીચેના ભાગમાં લખો.

લોકગીતનું નામ : _____

- આ લોકગીતમાં શાના વિશે વાત કરવામાં આવી છે?

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

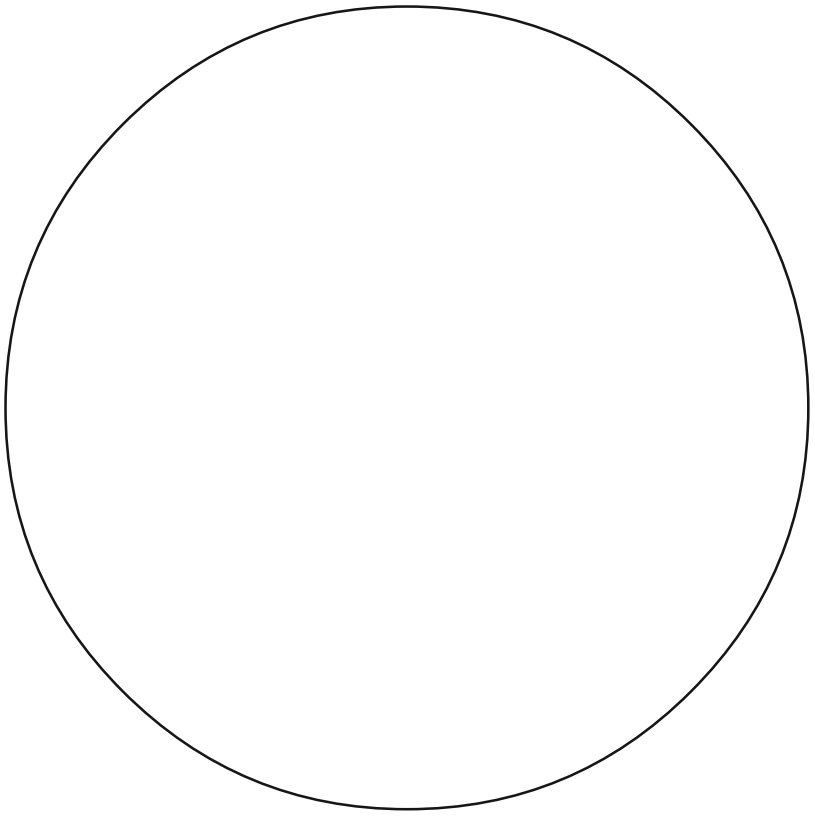
પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 9
માહિતીને વધુ રસપ્રદ બનાવીએ

માહિતીના નિયમનમાં વિવિધ સંખ્યાકિય માહિતીને સ્તંભ-આલેખ અને વર્તુળ આલેખ સ્વરૂપે દર્શાવવામાં આવે છે. જે તમે શીખી ગયાં છો. માહિતીને રસપ્રદ અને સચોટ રીતે દર્શાવવા માટે આવા આલેખ સ્વરૂપે માહિતીને રજૂ કરવામાં આવે છે.

તો તમારી શાળામાં ધોરણ 1 થી 8માં અભ્યાસ કરતાં બાળકોની સંખ્યાનો આધાર લઈને વર્તુળ આલેખ અને સ્તંભ-આલેખ દોરો. અહીં તમને નીચે બે ભાગ આપેલા છે. જેમાં તમારે સંખ્યા લખી આલેખનું નિરૂપણ કરવાનું છે.

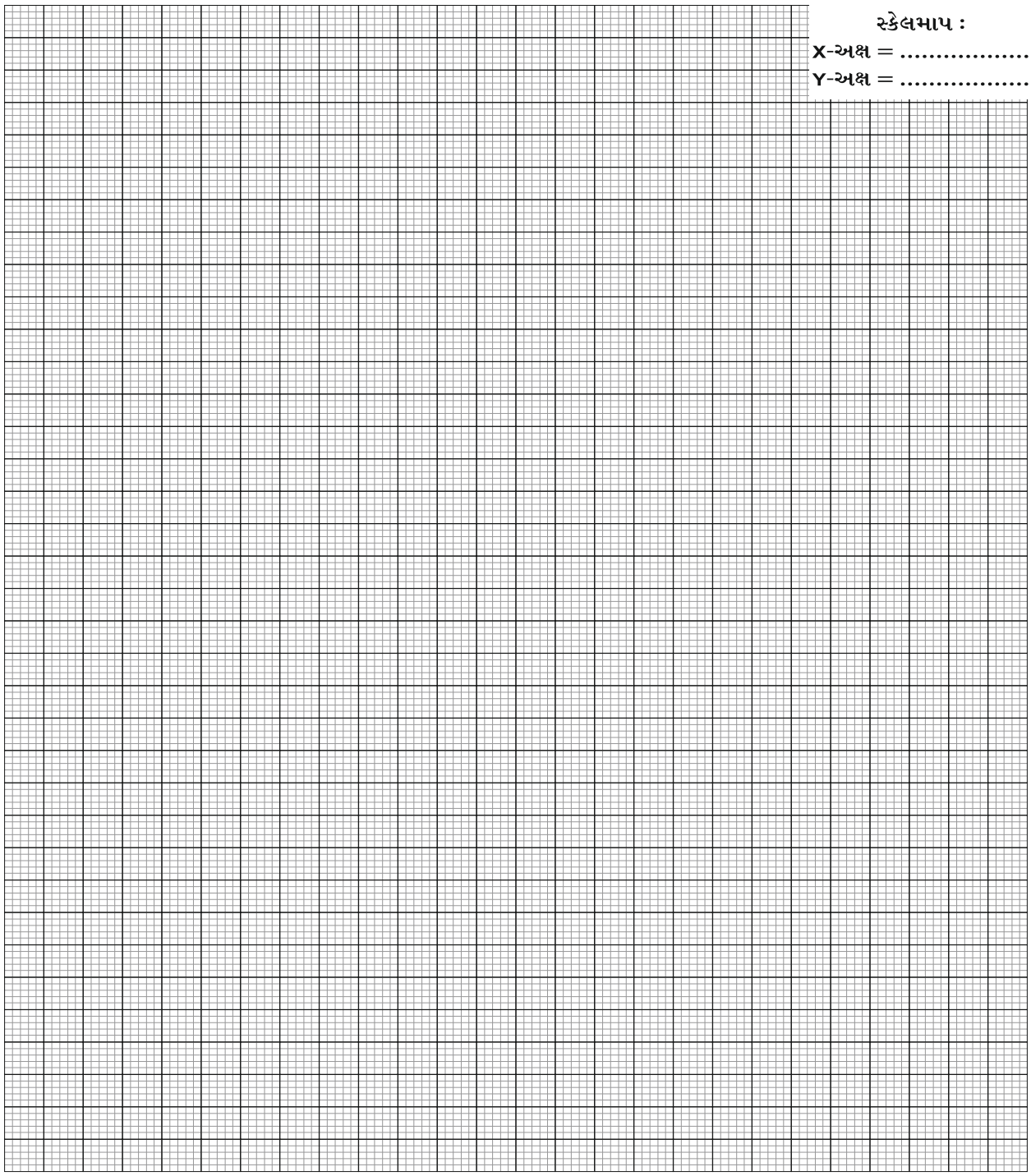
(૧) વર્તુળ-આલેખ (પાઈચાર્ટ)

ધોરણ	બાલવાટિકા	1	2	3	4	5	6	7	8	કુલ
બાળકોની સંખ્યા										

(૨) સ્તંભ-આલેખ

ધોરણ	1	2	3	4	5	6	7	8
બાળકોની સંખ્યા								

સ્કેલમાપ :
X-અક્ષ = ...
Y-અક્ષ = ...

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ-10
મારા જેવું કોણ ?

Class - Mass, Pass - Glass, Cook - Book, Cool - School, Cut - Hut, By - High, Try - Sky તમે આ બધા શબ્દો વાંચ્યા ? તેમાં બંને શબ્દો અલગ-અલગ છે પરંતુ તેના ઉચ્ચારો થોડાઘણાં સરખા જેવા જણાય છે. આવા સરખા પ્રાસવાળા શબ્દો તમારા પાઠ્યપુસ્તકમાં, વાર્તા, એકમ, ગીત કે કાવ્યોમાં આવતા હશે જે તમારા વાંચવામાં ધ્યાને આવ્યા જ હશે. અહીં તમારે આવા અન્ય સરખા પ્રાસવાળા શબ્દો શોધીને યાદી બનાવવાની છે. આ માટે પુસ્તકાલયનો ઉપયોગ કરવો.

Word-1

સ્પેલિંગ	ઉચ્ચાર	અર્થ

Word-2

સ્પેલિંગ	ઉચ્ચાર	અર્થ

Word-1

સ્પેલિંગ	ઉચ્ચાર	અર્થ

Word-2

સ્પેલિંગ	ઉચ્ચાર	અર્થ

- ઉપરોક્ત માહિતી તૈયાર કરવા માટે કયા પુસ્તકનો ઉપયોગ કર્યો ? પુસ્તકનું નામ

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 11
સમાચાર

તમારી શાળા કે ઘરે છાપું (વર્તમાનપત્ર) આવતું જ હશે. જે તમે વાંચતાં પણ હશો. વર્તમાનપત્રોમાં રાજ્યના જિલ્લાઓમાં રોજેરોજની ઘટનાઓ, દુર્ઘટનાઓ, અકસ્માત, મૃત્યુ, જન્મદિન, સરકારની યોજનાઓ, તહેવારોની ઉજવણી જેવા વિવિધ કાર્યક્રમના અહેવાલ અને અન્ય જાહેરાતો આવતી હોય છે. અહીં આપેલ જગ્યામાં તમારે જૂના છાપામાંથી સમાચાર કાપીને આપેલ જગ્યામાં લગાવવાના છે. છાપાના આ સમાચારની માત્ર હેડલાઈન જ લગાવવાની છે. પૂરા સમાચારની વિગત કાપીને લગાવવાની નથી. જે વર્તમાનપત્રનો ઉપયોગ કર્યો હોય અને જે તારીખના સમાચાર તમે પસંદ કર્યા હોય તે વિગતો પણ તેની નીચે નોંધવાની છે.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ : 12
મારી વાર્તા

આપના ગામમાં, ઘરમાં, આજુબાજુ પડોશમાં અને મિત્રો દ્વારા તમે બાળપણથી વાર્તાઓ સાંભળી જ હશે. આ પ્રકારની વાર્તાઓ હજી પણ માતાપિતા, દાદા-દાદીના મુખે કહેવાતી જ હશે. આવી સ્થાનિક વાર્તાઓ જે શાળાના પુસ્તકોમાં ન હોય અને સ્થાનિક બોલીમાં જે રીતે સાંભળી હોય તે આપને યાદ જ હશે. આવી તમે તમારા ઘરમાં કે ગામમાં સાંભળેલી વાર્તા નીચેના ભાગમાં લખો.

વાર્તાનું નામ : _____ કોની પાસેથી સાંભળી : _____

- વાર્તામાંથી શું શીખવા મળે છે?

- વાર્તાનું કોઈ એક ચિત્ર દોરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 13
સુવિચારો

તમે શાળા અને ઘરમાં પુસ્તકો કે મૅગેઝિન વાંચતાં હશો. ગુજરાતીમાં સુવિચાર અને સંસ્કૃતમાં સુભાષિત કહેવાય છે, જે જીવનભર કામમાં આવતાં હોય છે. આવા વિચારોમાં સદ્‌ગુણ, સંસ્કાર અને જીવન જીવવાની સાચી રીતભાતો વિશે વાત કરવામાં આવેલી હોય છે. અહીં તમારે આવા સંસ્કૃત સુવિચારો ધ્યાને આવે ત્યારે તેની નોંધ કરવાની છે. તમે લખેલા આવા સંસ્કૃત સુવિચારો વર્ગમાં પ્રસ્તુત કરો. તમને સંસ્કૃતના શ્લોક કંઠસ્થ હોય તેવા શ્લોકની પણ નોંધ કરો (પુસ્તક સિવાયના).

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 14
મારું પુસ્તક

આપના મિત્ર અને શિક્ષકની મદદ વડે શાળાના અને વર્ગના પુસ્તકાલયનાં પુસ્તકો વાંચો. વાંચ્યા બાદ જે પુસ્તક આપને ગમ્યું હોય તેમાના કોઈ એક પુસ્તકની નીચે મુજબની વિગતો લખો. પુસ્તક વિશે લખેલી આ માહિતી તમને મદદ કરનાર મિત્ર અને શિક્ષકને બતાવો. આપ આ પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન પસંદ કરેલ પુસ્તકની માહિતી વર્ગ અને શાળાના પ્રાર્થના સંમેલનમાં પણ રજૂ કરી શકો છો.

- પુસ્તકનું નામ : _____
- લેખકનું નામ : _____
- પુસ્તકની કિંમત : _____
- પુસ્તકનાં કુલ પાનાંની સંખ્યા : _____
- પુસ્તકમાં આપેલ કુલ પ્રકરણો : _____
- આ પુસ્તક આપને કઈ રીતે વાંચવા માટે મળ્યું?

_____

_____

_____

_____

_____

- વાચન દરમ્યાન તમને પુસ્તકની કઈ-કઈ બાબતો ગમી?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પુસ્તકનો સાર

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 15
મારો શબ્દકોશ

તમે ધોરણ 6થી સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસ કરો છો. અહીં આપેલ વિગત સામે તેનાં સંસ્કૃતમાં નામ લખવાનાં છે. જેમ કે અનાજની સામે તમે ઘઉં, ચોખા, બાજરી, મકાઈ, ડાંગર ગુજરાતીમાં ન લખતાં તેનું સંસ્કૃત નામ લખવાનું છે. આ રીતે અન્ય વિગતની નોંધ કરો.

- તમારા ઘર કે ફળિયામાં સંસ્કૃત પરિચયવાળી વ્યક્તિ અથવા સંસ્કૃત વિષય સાથે કૉલેજમાં અભ્યાસ કરતી વ્યક્તિની મુલાકાત કરો. સંસ્કૃત વિશે થોડું જાણો અને જરૂરી નોંધ કરો.

- તમારા મિત્રના ઘરે સંસ્કૃત શ્લોક પુસ્તિકા અથવા સંસ્કૃત પુસ્તકો છે ? રજાના દિવસે મુલાકાત કરી એ પુસ્તક વિશે નોંધ કરો.

અનાજ					
પક્ષી					
ફૂલ					
પ્રાણી					
પોષાક					
સંખ્યા					
વાર					
ઉત્સવ					
અંગ					
ફળ					

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 16
મારું ગીત

આપના ગામમાં, ઘરમાં, આજુબાજુ, પડોશમાં તહેવારો, શુભ પ્રસંગોએ કે અન્ય ઉજવણીઓના સમયે તમે બાળપણથી લોકગીતો સાંભળ્યા હશે. આ પ્રકારનાં લોકગીતો હજી પણ આપના માતાપિતા, દાદા-દાદી, સગાવ્હાલાનાં મુખે ગવાતાં જ હશે. આવા સ્થાનિક લોકગીતો જે કોઈ પુસ્તકોમાં ન હોય પરંતુ માત્ર આપના ગામમાં સ્થાનિક રીતે જ ગવાતા હશે. આવા લોકગીતો પૈકીનું કોઈ એક લોકગીત નીચેના ભાગમાં લખો.

લોકગીતનું નામ : _____

- આ લોકગીતમાં શાના વિશે વાત કરવામાં આવી છે?

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 17
મારું પ્રિય સ્થળ

તમે તમારા ઘરથી શરૂ કરીને ગુજરાતના અનેક સ્થળ વિશેની માહિતીથી જાણકાર હશો. જૂનાગઢનો કિલ્લો, વડનગરનું કીર્તિતોરણ, ચાંપાનેર જેવાં સ્થળો, જે ઐતિહાસિક મહત્ત્વ ધરાવે છે, તેનાથી પણ પરિચિત હશો જ. અહીં તમારે ગુજરાતમાંથી તમને ગમતા એક ઐતિહાસિક સ્થળની પસંદગી કરવાની છે. પસંદ કરેલા આ સ્થળ વિશે માહિતી મેળવી આપેલ જગ્યામાં લખવાની છે. તમે મેળવેલ માહિતી વર્ગ સમક્ષ પ્રસ્તુત કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ 18
My Report

તમારી શાળામાં સ્વાતંત્ર્યદિન, બાળમેળો, ગણિત-વિજ્ઞાન પ્રદર્શન, શિક્ષકદિન જેવી ઉજવણીઓ થતી હશે. ગામમાં હોળી, દિવાળી અને ઘરમાં કથા, પૂજન અને તહેવારોની ઉજવણી થતી હશે. આવી ઉજવણીમાં તમે ઉત્સાહભેર ભાગ લેતાં હશો. અહીં તમારે આવી વિવિધ ઉજવણીમાંથી કોઈ એક ઉજવણીમાં તમે શું - શું કર્યું ? તમને કઈ કઈ બાબતો જાણવા મળી ? તેવી દરેક બાબતોને સમજાવતો અંગ્રેજીમાં સરળ અને સાદો એક **Report** (અહેવાલ) લખવાનો છે. આ અહેવાલમાં ખાસ તમે શું કર્યું તે અગત્યનું હોવાથી તે લખશો. તમે અંગ્રેજીમાં લખેલ આ **Report** તમારા મિત્રોને વાંચી સંભળાવશો અને મિત્રનો **Report** પણ વાંચશો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 19
રાષ્ટ્રપિતા

તમે શાળા પુસ્તકાલયમાંથી અનેક પુસ્તકો વાંચ્યાં હશે. પુસ્તકાલયમાંથી રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજી વિશે લખાયેલ પુસ્તકો શોધો અને વાંચો. "સત્યના પ્રયોગો" - આત્મકથા પુસ્તક વાંચી તેમાં આવતા પ્રસંગો પૈકી અમુક પ્રસંગોની ટૂંકમાં/મુદ્દામાં અહીં નોંધ કરો. તમને પસંદ પ્રસંગની અલગ કાગળમાં નોંધ કરી વર્ગખંડ/પ્રાર્થનાસભામાં વ્યક્ત કરો.

- તમારા ઘરમાં કોણ-કોણ ઉપવાસ કરે છે ?

- તમે ઉપવાસ કરો છો ? કયો ?

- ગાંધીજી ઉપવાસના દિવસે શી કાળજી રાખતા હતા ?

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 20
મારું પુસ્તક

આપના મિત્ર અને શિક્ષકની મદદ વડે શાળાના અને વર્ગના પુસ્તકાલયનાં પુસ્તકો વાંચો. વાંચ્યા બાદ જે પુસ્તક આપને ગમ્યું હોય તેમાના કોઈ એક પુસ્તકની નીચે મુજબની વિગતો લખો. પુસ્તક વિશે લખેલી આ માહિતી તમને મદદ કરનાર મિત્ર અને શિક્ષકને બતાવો. આપ આ પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન પસંદ કરેલ પુસ્તકની માહિતી વર્ગ અને શાળા પ્રાર્થના સંમેલનમાં પણ રજૂ કરી શકો છો.

- પુસ્તકનું નામ : _____
- લેખકનું નામ : _____
- પુસ્તકની કિંમત : _____
- પુસ્તકનાં કુલ પાનાંની સંખ્યા : _____
- પુસ્તકમાં આપેલ કુલ પ્રકરણો : _____
- આ પુસ્તક આપને કઈ રીતે વાંચવા માટે મળ્યું?

_____

_____

_____

_____

_____

- વાંચન દરમ્યાન તમને પુસ્તકની કઈ-કઈ બાબતો ગમી?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પુસ્તકનો સાર

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 21
जश्न

તમારા ઘર અને શાળામાં વાર તહેવારે વિવિધ ઉત્સવ અને ઉજવણીઓ કરતાં જ હશો. હોળી, દિવાળી, જન્મદિન, લગ્ન પ્રસંગ કે અન્ય વિશેષ ઉજવણીઓમાં પણ તમે ભાગ લેતાં હશો. આવી ઉજવણી દરમ્યાન તમે વિવિધ લોકોને મળતાં હશો, નાસ્તો, ભોજન, ગીત-સંગીત, ધ્યાન-ભજન કે અન્ય રીતરીવાજ મુજબની ક્રિયાઓ કરતાં હશો. અહીં તમારે આજદિન સુધીમાં તમને ગમેલી કોઈ એક ઉજવણી વિશે હિન્દીમાં લખવાનું છે. આમાં તમારે આ ઉજવણી શા માટે કરી ? શા માટે ગમી ? ઉજવણી દરમ્યાન શું-શું કર્યું ? ઉજવણીમાંથી તમને કઈ નવી બાબતો શીખવા-જાણવા મળી ? તેની વાત સરળ રીતે હિન્દીમાં લખવાની છે. તમે લખેલી ઉજવણીની આ માહિતી વર્ગ સમક્ષ રજૂ કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 22
જાહેરાત

તમે અનેક જાહેરાત જોઈ હશે જેમાં ચિત્ર અને નાનાં વાક્યો દર્શાવવામાં આવ્યાં હશે. જેથી સમાજને કયો સંદેશ મળે તે સમજી શકાય. આમ, તમારે સ્વચ્છતા અંગે જાગૃતતા આવે તે માટે સ્વચ્છતા વિષય પર એક જાહેરાત અને પાણીનો બગાડ થતો અટકે, પાણીની બચત કરવામાં આવે તે અંગે જાગૃતતા લાવવા માટેની જાહેરાત ચિત્રાંકન અને સૂત્રો સાથે તૈયાર કરો. આ ઉપરાંત પર્યાવરણ જાળવણી સંદર્ભે વિવિધ સૂત્રો નોંધો.

- પાણીની બચતને લગતું ચિત્ર તૈયાર કરો.

- પર્યાવરણ જાળવણીને લગતા સૂત્રો લખો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 23
સલામતી સંકેત

વાહન હંકારતી વખતે કઈ કઈ કાળજી લેવાની હોય છે ? તે માહિતી મેળવો.

- વાહન હંકારનાર પાસે કયાં-કયાં ડૉક્યુમેન્ટ જરૂરી છે ?

- ટુ-વ્હીલર અને ફોર-વ્હીલરનાં PUC અને ઈન્સ્યોરન્સ કોપી મેળવો. તેનો અભ્યાસ કરો અને તેમાં દેખાતી વિગતોની નોંધ કરો.

- RTOના નિયમોની વિગત મેળવો.

- તમારા ઘરે કોઈ વાહન હોય તો તેની RC બુકનો અભ્યાસ કરો.

- વાહન હંકારવાના નિયમો નોંધો.

- રસ્તા ઉપર દેખાતા ટ્રાફિક સંકેતો દોરો અને તેની નીચે તેનો અર્થ લખો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ : 24
અંગદાન-મહાદાન

માણસના મૃત્યુ પછી તે શરીરને અગ્નિદાહ આપવામાં આવે છે અથવા તેને જમીનમાં દફનાવવામાં આવે છે. આમ દરેક વ્યક્તિના અંતિમ સંસ્કાર અલગ-અલગ રીતરિવાજ મુજબ કરવામાં આવે છે. હવે તમે કયાંક સમાચાર વાંચ્યા હશે કે ટીવીમાં જોયું પણ હશે કે વ્યક્તિના મૃત્યુ પછી તેમના અંગોનું દાન કરવામાં આવે છે. મૃત્યુના થોડા સમયમાં કરેલ અંગદાન અન્ય વ્યક્તિને નવી જીંદગી આપે છે. તમારા કુટુંબ, ફળિયા કે ગામમાં કોઈ વ્યક્તિના મૃત્યુબાદ તેમના અંગોનું દાન કરવામાં આવેલ છે ? માહિતી મેળવો. નજીકના દવાખાનામાં જઈ અંગદાન કરવાની પ્રક્રિયા કઈ છે તે જાણો, નોંધો અને અન્યને પણ આ માહિતી આપો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 25
અંધશ્રદ્ધા નિવારણ

તમારી આસપાસ ક્યાંક અંધશ્રદ્ધાની ઘટના બનતા હશે, જોઈ હશે.. તમારા શિક્ષકની મદદથી તેમજ ઈન્ટરનેટના ઉપયોગથી અંધશ્રદ્ધા નિવારણની બાબતો એકઠી કરો. શાળામાં અંધશ્રદ્ધા નિવારણના પ્રયોગ કરો, જેમ કે નાળિયેરમાંથી રીબીન કાઢવી, લીંબુમાંથી લોહી વહાવવું જેવા અનેક પ્રયોગ/પ્રવૃત્તિઓ તૈયાર કરી વાલી મિટિંગ યોજી તેમાં પ્રસ્તુત કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 26
મારા સમાચાર

તમે ઘર કે શાળામાં વર્તમાનપત્રો (છાપાં) વાંચતાં હશો. ક્યારેક ટીવી કે મોબાઇલમાં પણ આવા સમાચાર જોતાં હશો. આવા સમાચારમાં મોટાભાગે સારી બાબતો, આકસ્મિક ઘટનાઓ, અકસ્માત, ઉત્સવ-ઉજવણી, જાહેર કાર્યક્રમોના અહેવાલ અને અન્ય બાબતો હોય છે. અહીં આપેલી જગ્યામાં એવા પાંચ સમાચાર છાપામાંથી કાપીને તેની કાપલીઓ લગાવવાની છે જે તમને ગમ્યા હોય. અહીં લગાવેલ આવા પાંચ સમાચાર ગમવાનાં કારણો તમારા મિત્રોને જણાવો. આ સમાચારમાં રહેલી બાબતો વિશે પણ મિત્રો સાથે ચર્ચા કરો. (અહીં લગાવવાના સમાચારમાં મોટા અક્ષરે જે ટાઇટલ લખેલ હોય તે જ લેવું.)

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

વાલીની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 27
मम ग्रामः

તમે જે ગામમાં રહો છો ત્યાં તમારી શાળા સિવાય પણ અન્ય ઘણાં બધાં જાહેર સ્થળો, જોવાલાયક સ્થળો, દુકાનો, ધર્મસ્થાન, સંસ્થા, કારખાનાં આવેલાં હશે. અહીં તમારે તમારા ગામ વિશે સંસ્કૃતમાં સરળ રીતે લખવાનું છે. આ પ્રોજેક્ટમાં સૌ પ્રથમ તમે તમારા ગામ વિશેની માહિતી મેળવી તેના વિશે ગુજરાતીમાં સરળ રીતે લખી બાદમાં તેને સંસ્કૃતમાં લખો. વર્ગ સમક્ષ પ્રસ્તુત કરો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 28
વેશભૂષા

શાળામાં તમારા મિત્રો સાથે વેશભૂષાનું આયોજન કરો. જેમાં ગાંધીજી, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ, સ્વામી વિવેકાનંદ, વિર ભગતસિંહ, ચંદ્રશેખર આઝાદ, ઝાંસીની રાણી લક્ષ્મીબાઈ, ડૉકટર, પોલીસ, ખેડૂત, વકીલ, શિક્ષિકા, ફાયરમેન, સૈનિક, પોસ્ટમેન જેવા અનેક વેશભૂષા સાથેના પાત્રો ભજવો.

તમે જે જે વેશભૂષા કરી હોય તેઓના વિશે અહીં ટૂંકી નોંધ કરશો. તેમના જીવનચરિત્ર શાળા પુસ્તકાલયમાંથી મેળવીને વાંચશો. નક્કી કરેલા પાત્ર/વ્યક્તિનો ફોટોગ્રાફ અને તમારો વેશભૂષા ધારણ કરેલો ફોટોગ્રાફ ચોંટાડશો.

પાત્ર/વ્યક્તિનો
ફોટો કે ચિત્ર

તમે વેશભૂષા માટે તૈયાર
થયા ત્યારનો તમારો ફોટો

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 29
સેવાભાવ

તમારા ફળિયા, ગામ કે મહોલ્લામાં વિવિધ સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરતાં વ્યક્તિઓ જોયા હશે. તેઓ કઈ કઈ સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ કરે છે તેની નોંધ કરો. સેવાકીય પ્રવૃત્તિ સાથે જોડાયેલ સંસ્થાઓના નામ, સરનામા, સંપર્ક નંબર મેળવો. તમારા ફળિયા કે ગામમાં સેવાભાવી કે પ્રામાણિક વ્યક્તિ/બાળક હોય, તો તેમના ઘરના સભ્યો અથવા તેમની રૂબરૂ મુલાકાત લો. તેમને સારા કાર્યો કરવાની પ્રેરણા કયાંથી મળી, તેઓ શું કાર્ય કરે છે, કેવી રીતે કરે છે, કોણ તેમને મદદ કે પ્રોત્સાહન આપે છે વગેરે જેવી બાબતો જાણો. તેમનો ફોટો મેળવો. શાળામાં, ઘરમાં અને મિત્રો વચ્ચે તેમના સારા કાર્યો અને વિચારો રજૂ કરો. તમે પણ સેવા કાર્યો કરવાનો પ્રયત્ન કરો. તમારા દ્વારા કરવામાં આવેલા સારાં કાર્યોની પણ અહીં નોંધ કરો અથવા તેમની મુલાકાત બાદ તમે શું કરવા કે શું નહિ કરવાનો સંકલ્પ લીધો તે નોંધો.

સેવાભાવી/પ્રામાણિક
બાળક કે વ્યક્તિનો ફોટો

- નામ : _____
- ઉંમર : _____
- સરનામું : _____

_____

_____

- તેમના દ્વારા કયા કામ થાય છે ? _____

- તેમને સારા કાર્ય કરવાની પ્રેરણા કોની પાસેથી મળી ? _____

- અન્ય વિશેષ બાબતો : _____

- મારા સારા કાર્યો / મારાં સંકલ્પો : _____

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 30
મારો મિત્ર

તમારા ઘરની આસપાસ, ફળિયામાં કે ગામમાં દિવ્યાંગ વ્યક્તિ કે બાળક હોય તો તેની રૂબરૂ મુલાકાત લો. દિવ્યાંગ વ્યક્તિના જીવનઘડતરની વાતો જાણો. તેમના અનુભવો નોંધ. તેમનામાં રહેલી શક્તિઓ અને પ્રેરણાત્મક બાબતોની નોંધ કરો. તેમની સાથે મિત્રતાથી તેમને સહયોગી બન્યા હોય તેવી બાબત નોંધો.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 31
સ્થાનિક સર્જન

તમારા ગામની સ્થાનિક વિશેષ પ્રવૃત્તિ કે જે અન્ય માટે પ્રેરણાત્મક હોય, વખાણતી હોય, તમારા ગામ કે વિસ્તારના ગૌરવ તરીકેની પ્રવૃત્તિ હોય, તમારા વિસ્તારની હસ્તકલા કે અન્ય કોઈ કલાકારીગરી અથવા વિશિષ્ટ સામગ્રી નિર્માણ કરવામાં આવતી હોય તેની સાથે જોડાયેલા વ્યક્તિઓની રૂબરૂ મુલાકાત લઈ તે સામગ્રી કે કલા મુજબની પ્રવૃત્તિ તમારી શાળામાં તૈયાર થાય તેવો પ્રયાસ કરો. તમે લીધેલી મુલાકાત અને પ્રખ્યાત વસ્તુ/કલા/સ્થળ વિશેની માહિતી ફોટોગ્રાફ કે ચિત્ર સાથે અહીં નોંધો.

- ફોટોગ્રાફ / ચિત્ર

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 32
વ્યસનમુક્તિ

'વ્યસન કરવાથી થતું નુકસાન' વિષયના ચિત્રો, નાનાં વાક્યો, સૂત્ર તૈયાર કરો. વ્યસનમુક્તિ માટે રેલીનું આયોજન કરો. વ્યસન દૂર કરવા અંગેના પ્રયાસ કરો. તમારા દ્વારા વ્યસનમુક્તિનું પોસ્ટર તૈયાર કરી શાળામાં તેમજ જાહેર સ્થળે લગાવો. અહીં ચિત્રો અને સૂત્રોની યાદી તૈયાર કરો. રેલીનો અહેવાલ પણ અહીં લખો.

- વ્યસનમુક્તિને લગતું ચિત્ર

- વ્યસનમુક્તિને લગતા સૂત્રો :

રેલીનો અહેવાલ

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ - 33
સ્વદેશી

હાલમાં તમે દંતમંજન તરીકે શાનો ઉપયોગ કરો છો ? તમે છેલ્લે ક્યારે દાતણ કર્યું ? તમે કયા કયા ઝાડની ડાળીના દાતણ કર્યા છે ? દાતણ કરી તેના અનુભવ નોંધો. ઝાડના દાતણનો સ્વાદ, ફાયદા નોંધો. તમારા મિત્રોને પણ દાતણનો અનુભવ કરાવો. તમારા ઘરના સભ્યોને પણ દાતણનો અનુભવ કરાવો. બાળદોસ્તો, ન્હાવા માટે તમે અલગ અલગ નામના સાબુઓનો પણ ઉપયોગ કરતા હશો. ઋતુ અનુસાર શરીર માટે ક્રીમ કે પાઉડરનો પણ ઉપયોગ કરતા હશો. શું આ બધી વપરાતી વસ્તુ ભારતમાં બનતી એટલે કે સ્વદેશી છે ? આવી ઘરમાં કેટલી વસ્તુઓ વપરાય છે ? તેની યાદી બનાવી તે કઈ કંપનીની છે ? અને તે કયા દેશમાં બનેલી છે ? તે વિગત નોંધો અને જાણો. પ્રયાસ કરો કે તમારા ઘરમાં ભારતમાં બનેલી વસ્તુઓનો વધુ ઉપયોગ થાય.

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

મારો પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિકાર્ય

- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિનું નામ : _____
- વિષય : _____
- પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ શરૂ કર્યા તારીખ, પ્રૉજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા તારીખ અથવા દિવસો અથવા સમયગાળો: _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન ઉપયોગમાં લેવાયેલ સાધન-સામગ્રી : _____

_____

- પ્રૉજેક્ટમાં સહભાગી વ્યક્તિઓ : _____
- પ્રૉજેક્ટ દરમ્યાન શું-શું કર્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ પૂર્ણ કર્યા બાદ શું-શું જાણવા મળ્યું? _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

- માહિતીલેખન, ફોટોગ્રાફ, ડ્રૉઇંગ માટેની ખાલી જગ્યા

વિદ્યાર્થીની સહી : _____ તારીખ : _____

વાલીની સહી : _____ શિક્ષકની સહી : _____

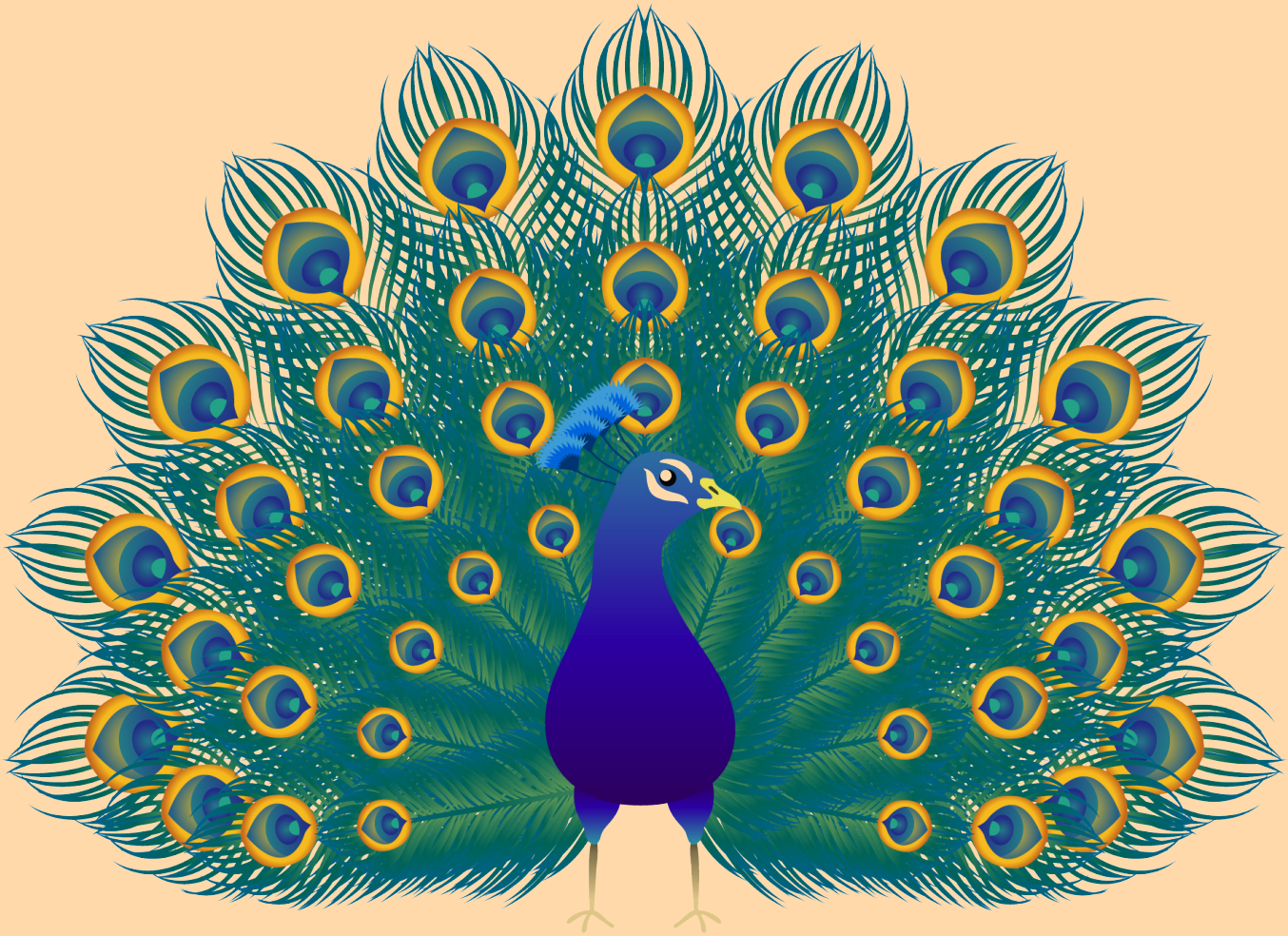
નોંધ

ઇકો ક્લબ અંતર્ગત શાળાકીય પ્રવૃત્તિઓ

માસ	થીમ	ધો: ૧ થી ૫	ધો: ૬ થી ૮	ધો: ૯ થી ૧૨
ઓગસ્ટ	વૃક્ષારોપણ ઝુંબેશ હરિયાળી મહોત્સવ ઉજવણી	• વૃક્ષારોપણ અને ઉછેર, સંવર્ધન • જળશક્તિ અભિયાન અંગે જાગૃતિ	• વૃક્ષારોપણ અને ઉછેર, સંવર્ધન • જળશક્તિ અભિયાન અંગે જાગૃતિ • મારી શાળા સુંદર શાળા સ્પર્ધા	• વૃક્ષારોપણ અને ઉછેર, સંવર્ધન • જળશક્તિ અભિયાન અંગે જાગૃતિ અનેપાણી બચાવો • મારી શાળા સુંદર શાળા સ્પર્ધા
સપ્ટેમ્બર	સ્વચ્છતા ઝુંબેશ ઉજવણી	• સ્વચ્છતા પખવાડિયા ઉજવણી, નજીકના વિસ્તારમાં જાગૃતિ માટેની રેલી	• સ્વચ્છતા પખવાડિયા ઉજવણી નજીકના વિસ્તારમાં • જાગૃતિ માટેની રેલી, જળશક્તિ અભિયાન અંગે જાગૃતિ • લોકગીત સ્પર્ધા • નિબંધ લેખન સ્પર્ધા	• સ્વચ્છતા પખવાડિયા ઉજવણી નજીકના વિસ્તારમાં • જાગૃતિ માટેની રેલી, જળશક્તિ અભિયાન અંગે જાગૃતિ • લોકગીત સ્પર્ધા • નિબંધ લેખન સ્પર્ધા
ઓક્ટોબર	વેસ્ટમાં થી બેસ્ટ ઝુંબેશ	• કાગળની બેગ બનાવવાની કામગીરી • વેસ્ટ મટીરિયલમાંથી આર્ટ અને ક્રાફ્ટ વર્ક • વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ બનાવવાની સ્પર્ધા • પાણી, વીજળી અને અન્ય કુદરતી સંશાધનો બચાવોઅંગેની જાગૃતિ અભિયાન • વર્લ્ડ હેન્ડવોશ ડે અંગેની જાગૃતિ અને ઉજવણી	• વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ બનાવવાની સ્પર્ધા • જુદા જુદા પ્રકારની વનસ્પતિનું એકત્રીકરણ • કાગળની બેગ બનાવવી • વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ બનાવવાની સ્પર્ધા • પ્લાસ્ટિકની ખરાબ અસરો અને પ્લાસ્ટિકનો ઓછો ઉપયોગ કરવા અંગે સામાજિક જાગૃતિ • વર્લ્ડ હેન્ડવોશ ડે અંગેની જાગૃતિ અને ઉજવણી	• જમીનનો વધુમાં વધુ ઉપયોગ કરવા અંગે પ્રેરણા સંદર્ભે કામગીરી • વેસ્ટમાંથી બેસ્ટ બનાવવાની સ્પર્ધા • પ્લાસ્ટિકની ખરાબ અસરો અને પ્લાસ્ટિકનો ઓછો ઉપયોગ કરવા અંગે સામાજિક જાગૃતિ • વર્લ્ડ હેન્ડવોશ ડે અંગેની જાગૃતિ અને ઉજવણી
નવેમ્બર	રમતોત્સવ	• જુદા જુદા પ્રકારની રમતોનું આયોજન (વ્યક્તિગત અને સામૂહિક રમતો) • બાલદિનની ઉજવણી • ચિત્ર સ્પર્ધા	• એથ્લેટીક અને અન્ય રમતોની સ્પર્ધાનું આયોજન • બાલદિનની ઉજવણી • ચિત્ર સ્પર્ધા	• એથ્લેટીક અને અન્ય રમતોની સ્પર્ધાનું આયોજન • બાલદિનની ઉજવણી • ચિત્ર સ્પર્ધા
ડિસેમ્બર	વિજ્ઞાન અને ગણિત મેળો	• શાળાઓમાં વિજ્ઞાન અને ગણિત સપ્તાહની ઉજવણી	• શાળાઓમાં વિજ્ઞાન અને ગણિત સપ્તાહની ઉજવણી • કોયડા સ્પર્ધા • વિવિધ શૈક્ષણિક સામગ્રી/નમૂનાનું પ્રદર્શન	• શાળાઓમાં વિજ્ઞાન અને ગણિત સપ્તાહની ઉજવણી • કોયડા સ્પર્ધા • વિવિધ શૈક્ષણિક સામગ્રી/નમૂનાનું પ્રદર્શન
જાન્યુઆરી	પતંગોત્સવ અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ	• પતંગ બનાવવાની હરિફાઈ • શાળામાં પતંગોત્સવ • શાળા શુશોભન • વર્ગ શુશોભન સ્પર્ધા	• પતંગ બનાવવાની હરિફાઈ • શાળામાં પતંગોત્સવ • શાળા શુશોભન • વર્ગ શુશોભન સ્પર્ધા	• પતંગ બનાવવાની હરિફાઈ • શાળામાં પતંગોત્સવ • શાળા શુશોભન • વર્ગ શુશોભન સ્પર્ધા
ફેબ્રુઆરી	પર્યાવરણ જાગૃતિ ઝુંબેશ	• પ્રેરણાદાયક વાર્તા સ્પર્ધા • શિક્ષકો દ્વારા જમીન, પાણી, હવા અને અવાજના પ્રદૂષણ વિશે જાગૃત્તિ • પર્યાવરણને લગતી વીડીયો અને શોર્ટ ફિલ્મ બતાવવી	• જમીન, પાણી, હવા અને અવાજના પ્રદૂષણ અંગે જાગૃતતા લાવવા માટેની ચિત્ર સ્પર્ધા, નિબંધ સ્પર્ધા, પોસ્ટર નિર્માણ,સૂત્રલેખન (સ્લોગન) બનાવવા • પર્યાવરણ ઉપર ચર્ચા અને પરિસંવાદ • પાણી, વીજળી અને બીજા કુદરતી સ્ત્રોતો બચાવવા માટે જાગૃતિના કાર્યક્રમ	• જમીન, પાણી, હવા અને અવાજના પ્રદૂષણ અંગે જાગૃતતા લાવવા માટેની ચિત્ર સ્પર્ધા, નિબંધ સ્પર્ધા, પોસ્ટર નિર્માણ, સૂત્રલેખન (સ્લોગન) બનાવવા • પર્યાવરણ ઉપર ચર્ચા અને પરિસંવાદ પાણી, વીજળી અને બીજા કુદરતી સ્ત્રોતો બચાવવા માટે જાગૃતિના કાર્યક્રમ

પ્રોજેક્ટ-પ્રવૃત્તિ બુક

ધોરણ 8

ગુજરાત શૈક્ષણિક
સંશોધન અને તાલીમ પરિષદ
ગાંધીનગર

શિક્ષણનો અધિકાર
સમગ્ર શિક્ષા
સૌ ભણે, સૌ આગળ વધે

ગુજરાત શાળા શિક્ષણ પરિષદ
સમગ્ર શિક્ષા
સેક્ટર-૧૭, ગાંધીનગર.

આ સામગ્રી સમગ્ર શિક્ષા, ગાંધીનગર તરફથી વિનામૂલ્યે આપવામાં આવેલ છે. (વર્ષ - 2024-25)